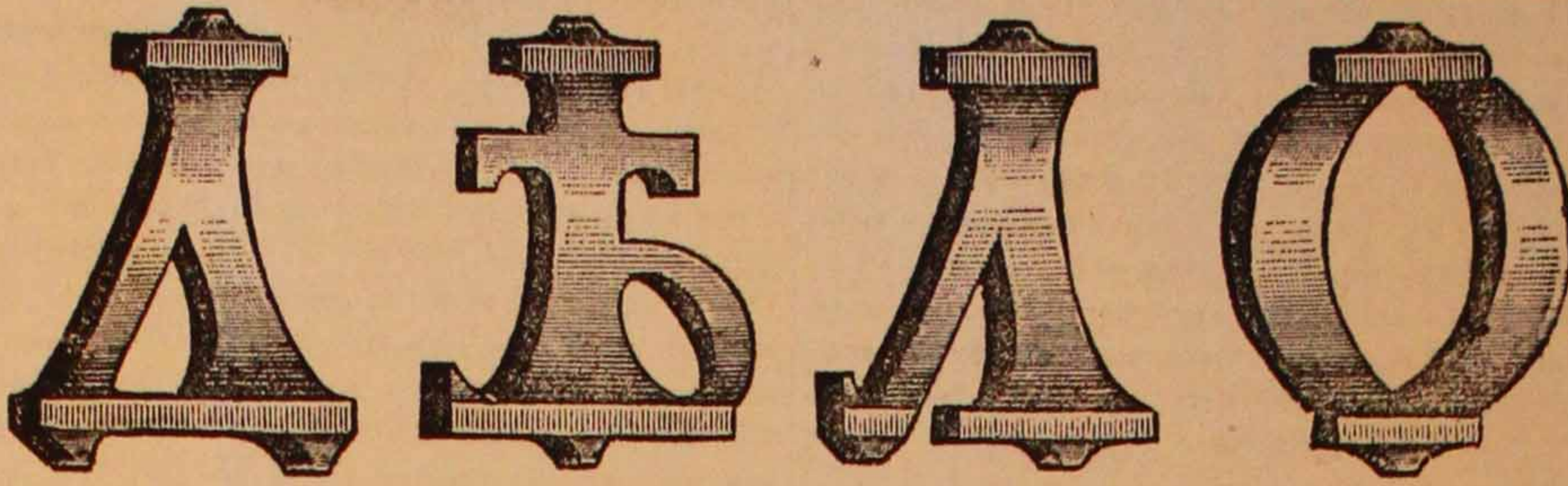

Выходить во Львѳвъ що Вторника, Четверга и Суботы
 крѳмъ рукоукъ свѳтъ о 4-ѳй годъ попод. Литер. додатокъ
 „Библиотѳка найзнам. повѳстей“ выходитъ по 2 печат. ар-
 кушъ кожного 15-го и поодѳдно для кожного мѳсяца.
 Редакция, администрация и ексспедиция подъ Ч. 44 улицы
 Галицка.
 Въ листы, посылки и рекламации належитъ пересылати
 Гѳдъ адресою: редакция и администрация „Дѳла“ Ч. 44 ул.
 Галицка.
 Рукописи не ввертаются тѳлько на попередню вѳстеру
 жовне.
 Поодинокѳ число отонть 12 кр. а. в.
 Оголошена принимаются по цѳнѳ 6 кр. а. в. ѳтъ одною
 стрѳчки печатной.
 Рекламации неопечатаан вѳльнѳ ѳтъ порта.
 Предплату належитъ пересылати франко (налучше
 почтовымъ переводомъ) до: Администрации часописи „Дѳло“
 ул. Галицка, Ч. 44.

Предплата на „Дѳло“ для Австрѳи: для Россѳи:
 на цѳлый рѳкъ . . . 12 вр. на цѳлый рѳкъ . . . 12 рубл.
 на пѳвъ року . . . 6 вр. на пѳвъ року . . . 6 рубл.
 на чверть року . . . 3 вр. на чверть рок. . . 3 рубл.
 ѳтъ дол. „Библиотѳки“: ѳтъ дол. „Библиотѳки“:
 на цѳлый рѳкъ . . . 16 вр. на цѳлый рѳкъ . . . 16 рубл.
 на пѳвъ року . . . 8 вр. на пѳвъ року . . . 8 рубл.
 на чверть року . . . 4 вр. на чверть рок. . . 4 рубл.
 на самѳ додатокъ: на самѳ додатокъ:
 на цѳлый рѳкъ . . . 5 вр. на цѳлый рѳкъ . . . 5 рубл.
 на пѳвъ року . . . 2 50 вр. на пѳвъ року . . . 2 50кр.
 на чверть року . . . 1 25
 Для Вѳзрѳвѳвъ, окрѳль Россѳи:
 на цѳлый рѳкъ . . . 15 вр.
 на пѳвъ року . . . 7 50 вр.
 на чверть року . . . 3 75 вр.
 ѳтъ дол. „Библиотѳки“: на самѳ додатокъ:
 на цѳлый рѳкъ . . . 19 вр. на цѳлый рѳкъ . . . 6 вр.

ВІІ. Читателѳвъ въ Россѳи просимо ма-
 ти на уважѳ, що въ вымовѳ л=ji, ѳ, ѳ=i, и (въ
 оереднѳй и на кѳнци однѳвъ)=ы, и (на початку
 однѳвъ и по самогласныхъ) = i, ѳ (на початку
 однѳвъ) = вѳ.

Отъ 1 (13) жовтня Експедиция для львѳв-
 скихъ П. Т. Предплатниковъ уряджена
 въ льокалѳ Администрации, при улицѳ Гали-
 цийской Ч. 44 на 2 поверѳѳ и тамъ лише
 буде „Дѳло“ имѳ выдаватися.

Съ днемъ 1 (13) жовтня розпо-
 чався IV. четверрѳкъ. Просимо П. Т.
 Предплатниковъ поспѳшити съ надѳсла-
 нѳмъ дальшю предплату, щѳбы не зай-
 шла перерва въ высылцѳ.

Рѳвножь просимо о надѳсланье за-
 леглостей тыхъ П. Т., котрымъ предпла-
 та скѳнчилась вже давнѳйше, бо мы
 мусимо всѳ нашѳ выдатки платити го-
 тѳвкою.

Ново приступающѳ П. Т. Предплатники
 „Библиотѳки Найзн. повѳстей“ ѳбстакутъ
 даромъ початковѳй аркушъ (1—8) розпо-
 чатю повѳсти „Фромѳтъ молодшѳй и Рѳслеръ
 старшѳй“.

ПЯТЬ ЛѳТЬ НАШѳЙ ГОСПОДАРКИ КРАЄВОЙ.

III. Выдатки краєвъ.

(Дальше.)

Друга рубрика въ нашѳй таблицѳ непрѳ-
 дуктивныхъ выдаткѳвъ, се „кошты заряду“.
 Рубрика та ѳбнимає платнѳ, додатки активаль-
 нѳй и пятилѳтнѳй, вѳслуги и додатковѳй прибѳв-
 ки урядниковъ, дѳурнистѳвъ и слугъ при вы-
 дѳлѳ краєвомъ, дальше рѳмунѳрации, кошты
 подорожи и дѳтѳ, емеритурѳ, дарунки въ ла-
 ски, въ кѳнци наемъ помѳшкѳня и потреби
 канцѳлярѳийнѳй.

Предметъ	1876	1877	1878	1879	1880
Платнѳ и няшѳ поборы урядниковъ и слугъ, и также рѳмунѳрации	124.996	137.372	133.477	150.639	150.385
Платнѳ дѳурнистамъ	33.648	37.123	40.407	39.264	39.963
Наемъ будынкѳвъ для выдѳлу кр. и потреби канцѳлярѳийнѳй	30.439	37.340	35.973	31.651	32.281
Емеритурѳ и дарунки въ ласки	9.723	7.474	9.143	9.154	9.486
Одноразовѳй запомоги для урядниковъ и слугъ	2.680	3.721	6.884	5.399	4.158
Умѳблеванье буд. соймового	—	—	—	—	7.828
Отъ того ѳттягнѳти звороты задаткѳвъ въ давнѳйшихъ лѳтъ	5.156	8.662	10.047	10.134	11.922
Разомъ	196.330	214.368	215.837	225.973	232.179

До вѳросту позвѳции „платнѳ урядниковъ“
 причинилося побѳльшенье ухвалою соймовою
 въ р. 1878 числа секретарѳвъ о двоухъ и нада-
 нье въ р. 1880 ще одному концинистовѳ ранги
 и платнѳ секретарѳ. Зѳ того вже, що мы ска-
 зали въ попереднѳмъ числѳ „Дѳла“ про бю-
 рократѳю, а ще наглядѳйше въ сѳй таблицѳ
 кождѳй легко зрозумѳе, що выдатки въ тѳй
 рубрицѳ не тѳлько що не зменшѳтѳся нѳколи,
 але прѳтивно, проявляють намаганье, чимъ
 равъ салѳвѳйше побѳльшатѳся. И такъ н. пр.
 сума всего выданого на урядниковъ и слугъ
 выдѳлу краєвого пѳсля повышѳной таблицѳ въ
 р. 1880 выносила (по струченю звѳрненыхъ за-
 даткѳвъ) 152.107 ар., а въ р. 1881 (такѳжь по
 струченю звѳротѳвъ) 163.460 ар.

Щѳ до дѳурнистѳвъ, то тѳ дѳлятся на
 кѳлька групъ пѳсля того, при якихъ канцѳля-
 рѳихъ працюють. Найбѳльше ихъ потребує ѳт-
 дѳлѳ рахунокѳвый и кѳса краєва, такъ що ту
 плата ихъ выносила 1876—1880 перѳсѳчно
 авѳшь 14.000 ар. рѳчно, — дальше иде ѳтдѳлѳ
 мануѳляцийнѳй съ платнею перѳсѳчно 10.000
 ар., концентѳвый съ 9000 ар. и техничный съ
 4000 ар. рѳчно.

Про выдатки на зарядъ дорѳгъ скажемѳ
 блаже, коли будемо говорити въ загалѳ о вы-
 даткахъ на дорѳга.

Пѳдъ двооглядною, але утертою назвою
 „шупасництво“ розумѳеѳся ѳтысланье за приму-
 совымъ паспортѳмъ або ѳтставляванье пѳдъ
 вартою жебракѳвъ, волоцюгъ, выпущеныхъ
 съ навицѳ и т. и. до мѳсяца ихъ принадлеж-

ности. ѳтставляюѳся ихъ ѳтъ стѳции до стѳции,
 а стѳций такихъ есть тепѳрь въ краю нашѳмъ
 263. Пѳсля уставы въ р. 1871 выдатки на уря-
 дженье и удержанье стѳций шупасовыхъ, на
 пильнованье шупасниковъ и гдейкѳ другѳй сю-
 ды дѳтыкающѳй выдатки понеситъ громада, въ
 котрѳй есть стѳция шупасова. Осѳбна устава
 краєва орѳкає, чи и о кѳлько выдатки тѳ
 мають бути звѳртанѳй громадѳ въ фондѳвъ
 конкуренцийныхъ, повѳтовыхъ або крає-
 выхъ. Всякѳ прочѳй выдатки шупасовѳ, а имен-
 но на ревѳзии лѳкарѳкѳй, стравунокъ и кошты
 перевозу шупасниковъ понеситъ фондъ крає-
 вѳй того краю, до котрого шупасникъ нале-
 житъ, а осѳбна устава краєва орѳкає, чи о
 кѳлько кошты тѳ має фондѳви краєвому звѳр-
 нути громада, до котрой шупасникъ принадле-
 житъ. Та устава краєва въ р. 1874 постано-
 вѳловъ, що фондъ краєвѳй має звѳртати громадѳ
 намъ назначенымъ на стѳции шупасовѳй, всякѳ
 выдатки шупасовѳй, ѳбчисленѳй пѳсля гуртовыхъ
 сумъ, якѳ выдѳлѳ краєвѳй що три роки вы-
 значує на ту цѳль, а за то громада, до котрой
 належитъ шупасникъ, ѳбовязана звѳрнути фон-
 дови краєвому при особѳхъ першѳй равъ шуп-
 пасованыхъ пѳту, а въ равѳ кожного повтор-
 ного шупасованѳа той самоѳ особы третѳ часть
 выдаткѳвъ шупасовыхъ.

Помѳмо тыхъ присѳвѳвъ стяганье кош-
 тѳвъ шупасовыхъ ѳтъ поединчихъ громадъ иде
 дуже звѳльна и привѳситъ дуже незначнѳй су-
 мы. Слѳдующѳ табличка выкажує, кѳлько осѳбѳ
 въ тыхъ пяти лѳтахъ було шупасованыхъ въ
 Галичинѳ до мѳсяца чи то лежачихъ въ краю,
 чи за краємъ, кѳлько коштувало ихъ ѳтставля-
 ванье, а кѳлько на то пѳсля повышѳной уставы
 краєвой стягнѳно звѳротѳвъ.

Предметъ	1876	1877	1878	1879	1880
Шупасова-но осѳбѳ	7.655	6.793	7.081	7.428	9.888

Предметъ	1876	1877	1878	1879	1880
Выдатки	7.784	17.288	27.367	22.570	26.965
Кошты шупасовѳй въ краю	—	—	—	—	—
к. шуп. за границѳями краю.	4.064	1.687	4.473	10.152	3.657
Кошт. адм.	—	1.131	1.742	2.418	2.955
Разомъ выд.	11.849	20.107	31.582	35.140	33.576
Доходы	—	—	—	—	—
Звѳроты ѳтъ громадъ	—	108	19	1.340	3.529
Звѳр. зѳ няшѳхъ краєвъ	—	—	33	826	2.506
Разомъ дох.	—	108	52	2.166	6.035
Чистѳ выд.	11.848	19.999	31.529	32.974	27.542

Якъ бачимо зѳ сѳй таблицѳ, не тѳлько
 загалѳне число шупасованыхъ, не тѳлько за-
 галѳнѳ сумѳ коштѳвъ майже поѳстойно зѳбѳль-
 шаются въ тыхъ рокахъ; далеко швидше, якоє
 навѳтъ загадочно швидко зѳбѳльшѳся — осѳ-
 бливо въ рр. 1878 и 1879 — диспропорция мѳжь
 числомъ шупасованыхъ а коштами выданными
 на ихъ шупасованье. Бо коли въ р. 1876 ко-
 шты шупасованѳа на одного шупасника перѳ-
 сѳчно выпадають въ сумѳ 1 ар. 55 кр., то въ
 р. 1877 они пѳдекакують на 2 ар. 94 кр., а въ
 р. 1878 ажъ на 4 ар. 45 кр. На тѳй высѳтѳ
 стоятъ они и въ слѳдующѳмъ роцѳ (4 ар. 44
 кр.), а спадають на 2 ар. 78 кр. въ роцѳ 1880.
 Чимъ и якъ вытолкуватиѳбы соѳбъ такѳ наглѳ
 ескоки? Мы знаемо добре, що на дѳлѳ кошты
 шупасованѳа далеко не такѳ высокѳй, бо пре-
 цѳнѳ шупасники по дорѳвѳ не мають анѳ най-
 меншого слѳду того, що бы можна назватиѳ

якоюсь выгодою, а описы нужденныхъ и убѳй-
 чихъ норѳ, служачихъ замѳеть „стѳций шупа-
 совыхъ“, тѳ описы, котрѳ стѳскають и моро-
 зятъ сердце людѳке навѳтъ въ слабосильнѳмъ
 звудѳ слѳвъ (нагадуемо н. пр. „На днѳ“) да-
 леко ще не досягають дѳйствиѳти. Чи, коли
 и въ якѳй спѳсѳбѳ будуть змѳненѳй тѳ неудо-
 скѳй приписы шупасовѳй и тедесять разѳвъ бѳль-
 ше нелюдѳке поступованье съ шупасованными,
 сего не знаемо. Кто доживѳе, той може и по-
 бачитъ.

Приходимо тепѳрь до послѳдней сталѳи
 и дуже значной рубрики въ выдаткахъ непрѳ-
 дуктивныхъ, а то до „процентѳвъ ѳтъ хвиле-
 выхъ пожичокъ“. Выдатки тѳ по словамъ п.
 Пѳлята, „представляють собою немѳвѳы исто-
 рѳю клопотѳвъ въ оборѳнѳ господарства крає-
 вого“. Мы сказали бѳ радше, що бачимо въ
 нихъ истѳрѳю „забѳгнѳня господарства краєво-
 го“, прѳмый и конечнѳй наслѳдокъ звѳхненоѳ
 въ 1876 р. рѳвноваги бюджетѳвой черезъ при-
 значенье гѳтовки, ѳставшѳй въ краєвѳй касѳ
 зѳ давнѳйшихъ лѳтъ, на будѳву препишного
 будынку соймового. Звѳтна бо рѳчь, що ко-
 жда значнѳйша кѳса потребує мати въ кождѳй
 хвилѳ певнѳй запасъ гѳтовки для рѳжныхъ
 ѳбжучихъ выплатъ, тымъ бѳльше потребує та-
 кого запѳсу наша кѳса краєва, котрой ѳбжучѳ
 доходы вѳливають дуже неправильно, а то
 навѳтъ въ найбѳльшѳй частѳ (бо 90%) ажъ въ
 осѳни (дѳдатки краєвъ). До 1877 року засѳбъ той
 становили злишки касѳвъ зѳ давнѳйшихъ лѳтъ,

Предметъ	1877	1878	1879	1880	Разомъ
Фондамъ дѳтованымъ по 5%	376	2.936	3.838	3.112	10.262
Фондови буд. будынку сойм. 5 1/2%	48.025	29.598	24.266	6.939	108.828
Прочимъ фондамъ самѳстойнымъ 5%	320	9.328	25.598	47.418	82.664
Гал. банкѳви кредитѳвому 8% капитализо- ванѳй що 4 мѳсяцѳй и 1/4% чѳтыромѳсячной провѳзии въ рахунокъ ѳбжучого	—	3.291	6.169	—	9.460
Гал. банкѳви кредитѳвому ѳтъ льѳмбардова- ваныхъ ефектѳвъ провѳзии и 6% ѳтѳоткѳвъ	—	2.597	—	—	2.597
Гал. банкѳви гипѳтетѳчному ѳтѳотки 6 1/2% и 1/4% провѳзии	—	—	9.843	—	9.843
Гал. банкѳви гипѳтетѳчному ескѳнтъ ѳтъ пѳдне- сеныхъ капиталѳвъ въ тѳмъ банку льѳко- ванныхъ	—	62	—	—	62
Гал. касѳ ѳщадности ѳтъ пожички 6 1/2% — ѳтъ задатку на заставъ ѳблѳгацѳй 5 1/2%	—	—	5.358	—	5.358
—	—	—	—	34.068	34.068
Загалѳмъ заплачено процентѳвъ	48.721	47.812	75.072	91.537	263.142
Нѳтомѳеть проценты ѳтъ грошей льѳкова- ныхъ фондѳмъ краєвымъ въ закладахъ кредит. учинили	15.331	1.606	298	86	17.321
Зѳтымъ край выдавѳ дѳйствиѳно на проценты ѳтъ пожичокъ	33.390	46.206	74.774	91.451	245.821

въ сумѳ 867.762 ар. Ухвалою соймовою въ р. 1876
 рѳшено вынѳти ту сумѳ зѳ касѳ краєвой и зрѳ-
 бити зѳ неѳ окремѳй фондъ для будѳвы бу-
 дынку соймового. Але позѳякъ въ бюджетахъ
 1876 и 1877 показѳлися вже недѳборы, тожь
 соймъ мѳсѳвъ за двома навѳрѳтами ущѳпувати
 зѳ того фонду, равъ сумѳу 51.462 ар. а другѳй
 равъ 58.323 ар. на покрьтыѳ недѳборѳвъ. ѳтъ того
 часу кѳса краєва ѳсталѳся безъ запѳсу, и для
 того починаючи ѳтъ 1877 р. выдѳлѳ краєвѳй
 рѳкъ ѳтъ року мѳсѳвъ съ початкомъ року за-
 тягати пожички для выплатъ; съ кѳнцемъ
 року, коли до касѳ вѳливали доходы, пожички
 такѳ сплачувано, але проценты ѳтъ тыхъ по-
 жичокъ становили и становѳть досѳ значну
 рубрику въ выдаткахъ краєвыхъ. Нового за-
 пасу касѳового вытворѳти не було вже ѳтки,
 бо зѳ одного боку выдатки краєвъ равъ въ
 равъ пѳдрѳстали, а зѳ другого боку зѳ дѳдат-
 кѳвъ краєвыхъ не вѳливали навѳтъ такѳ су-
 мы, якъ були прѳлиманованѳй. Выдѳлѳ крає-
 вѳй мѳсѳвъ зѳтымъ на покрьтыѳ ѳбжучихъ
 выдаткѳвъ фонду краєвого зѳтягати въ мѳру
 потреби пожички на рѳжны проценты и на
 рѳжны часѳ. Въ слѳдующѳй таблицѳ пода-
 емо докладнѳй переглядъ, ѳтки, т. е. ѳтъ якихъ
 вѳрѳитѳльнѳй, и на якѳй процентъ зѳтягано дрѳб-
 нѳй пожички, а въ кѳнци, кѳлько провѳзии за
 нихъ заплачено. Табличка та зладжена п. Пѳ-
 лѳтомъ на пѳдѳставѳ книгъ рахунокѳвыхъ вы-
 дѳлу краєвого.

Тѳжкѳ жертвы, якѳ въ тыхъ рокахъ
 край мѳсѳвъ понести на сплату процентѳвъ

ѳтъ пожичокъ, выдаючи на нихъ въ загалѳнѳй
 сумѳ майже двѳнацѳть разѳ бѳльше, нѳжь
 выдавѳ въ тѳмъ самѳмъ часѳ на такъ необ-
 хѳдну для пѳднесенѳ краю рѳчь, якъ сплавѳво-
 ванье и регуляция рѳкъ, — мѳсѳли въ кѳнци
 звѳрнути на себе увагу соймѳ, котрый въ р.
 1882 ухвалѳвъ вѳставлявати що року въ бу-
 джетъ ѳтпѳвѳдну сумѳ на утворѳенье достѳточ-
 ного запѳсу для касѳ краєвой на ѳбжучѳ вы-
 платѳ.

Прѳчѳ непрѳдуктивнѳй выдатки говорятъ
 самѳ за себе. Податокъ, якѳй платѳть весь край
 що року якомує злодѳвѳви, що закрѳвъ касѳу
 повѳтовѳ въ Яслѳ, есть сумною иллюстрация
 нашихъ повѳтовыхъ ѳтносинѳ. Прѳтивъ щѳрѳ-
 очного артистѳчного податку на портрѳты
 маршалкѳвъ краєвыхъ мы не скажемѳ нѳчого,
 а що до коштѳвъ принѳты цѳсарѳ, то замѳти-
 мо, що до подѳной повышѳе цифрѳ ихъ 26.405
 тягнѳся ще невеличкѳй хвѳстикъ и въ „Зам-
 кнѳеню рахунокъ фондѳвъ краєвыхъ“ за р. 1881.

Вѳ слѳдующѳй стѳгии перейдемѳ до „вы-
 даткѳвъ продуктивныхъ“, котрѳ въ самоѳ при-
 родѳ рѳчи пѳдѳлимо на три групы: выдатки
 экономѳчнѳй, выдатки санитарнѳй и выдатки
 просѳвѳтнѳй та науковѳй. Кождѳй ѳтдѳлѳ тыхъ
 выдаткѳвъ постѳраемѳсь розѳбрати съ можли-
 вою докладностѳю, по мѳрѳ цифѳрѳ, якѳ дає
 намъ въ руки праця п. Пѳлята.

(Дальше буде.)

Соймъ краєвѳй.

Перша часть сѳгорѳчного соймѳуже закон-
 чѳлася. На засѳданю 20 с. м. въ субѳту прочѳ-
 чѳлася намѳстникѳ цѳсарѳско розпѳряженье зѳ 14
 с. м., котрымъ соймъ ѳтѳручѳеѳся и попросѳвъ мар-
 шалка, щѳбы замкнѳвъ засѳданье. Маршалокъ за-
 явивъ ѳтже, що замыкає засѳданье и що повѳдо-
 мѳть послѳвъ письменно о рѳчнѳци слѳдующого
 засѳданѳа и о порядку дневнѳмъ. Щѳжь намъ при-
 несли конкретного сѳихъ 36 днѳвъ розпѳравъ сойм-
 мовыхъ? Такъ мало, що майже нѳчого, бо най-
 важнѳйшѳй пытанѳа або задѳля браку часу ѳтложено
 на пѳзнѳйше якъ н. пр. справѳ конкуренция цѳр-
 ковной, або соймъ, щѳбъ вѳлѳвити волю шляхти-
 чамъ, рѳшавъ гдейкѳ справѳ безусловно по ихъ
 думцѳ, або на конецъ не пѳдношено зѳвѳсмъ жѳд-
 ныхъ справъ жизненныхъ. Серѳдъ такого ѳтже
 положѳня рѳчей приходится намъ тепѳрь хочъ ко-
 ротенько гдѳщо поговорѳти о дѳльнѳности и успѳ-
 хахъ нашихъ послѳвъ и о ихъ становѳции въ
 тепѳрѳшнѳмъ соймѳ. Хочъ и якъ маленька горѳтка
 нашихъ послѳвъ; а всежь такѳ була она на ѳтѳль-
 ко сильною, що змогла заявити не тѳлько краєви
 и державѳ, але навѳтъ и цѳлѳй Европѳ, що такъ
 мимо всякого гнѳту и волюго игнѳорованѳа зѳ сто-
 рѳны нашихъ прѳтивникѳвъ, якъ и мимо запѳзнѳня
 зѳ стороны правительства, Руѳины жѳють ѳвоимъ
 ѳтѳрубнымъ жѳтьемъ народнымъ и чувствують въ
 соѳбѳ ту жизненну силу, съ котрою не тѳлько на-
 шѳмъ прѳтивникамъ, але и самѳй державѳй ѳкорше
 чи пѳзнѳйше раховѳтѳся потреба. Прѳзнаемѳсь,

що ст великимъ недобримъ глядіньомъ на вступлене нашихъ послѣвъ до сойму, а вже по вступній бесѣдѣ маршалка о „biegacznosci profesznej“ радше булябосьмо видѣли, якъ бы нашѣ послы сойму буди виступили. Коли однакъ засѣдане по засѣданю приглядальсьмо дѣяльности нашихъ послѣвъ, прійшлисьмо до того переконаня, що „biegacznosci profesznej“ ще далеко до такои силы, яку та маленька горстка Русянівъ въ соймѣ проявила. Се не суть нашѣ погляды; се признають навѣтъ нашѣ противники, се признають навѣтъ и польска журналистика. Треба лишь було бачити, якъ на соймовыхъ галеріяхъ тишулася львѣвска публіка за кождымъ разомъ, якъ лишь мали виступати рускі послы! Що кождого такъ приманювало, се була смѣлѣсть и справедливый жаданя нашихъ послѣвъ, котрі — славити Господа — не ушли такъ низко, щобъ лишь апортували, котрихъ проводниками були законъ и правда, а не яка тамъ небудь ексцеленція. Що мимо того однакъ успѣхи представителѣвъ галицкои Руси въ соймѣ суть дуже незначными, се не вина рускихъ послѣвъ, се вина ихъ малого числа, се вина большости заплѣвѣлон шляхотскон Польщѣ въ галицкомъ соймѣ. Але хочъ и якъ малыми суть тѣ успѣхи всежъ таки они для насъ великой ваги. Найважѣйшимъ здобуткомъ нашихъ послѣвъ въ сегорѣчнѣмъ соймѣ есть, що они старались пѣзнати могучого противника збъ вѣхъ его сторѣвъ. Се рѣчь не мала: хочешъ побѣдити противника, то не запускайся съ нимъ въ борбу на ослѣвъ, а старайся, о скѣлько можешъ, открити насампередъ его найслабшу сторону, а тогды доперва смѣлымъ и рѣшучимъ приступомъ старайся его побѣдити. Тожъ нашѣ послы не захитались ввійти навѣтъ тамъ, где ихъ найменше собѣ бажано, якъ примѣромъ до „Польского Кола“, щобъ лишь побачити, що и якъ тутъ дѣеся. Другимъ здобуткомъ есть, що нашѣ послы певни свои и своего народа силы смѣлымъ вступленемъ позыскали собѣ повагу и признане у самыхъ противниковъ. Оба сѣ здобутки однакъ не малыи жидной ваги, якъ бы дѣяльність нашихъ послѣвъ не принесла для самого краю якихъ небудь важнѣйшихъ користей. Користи сѣ вправдѣ дуже незначны и далеко ще не такы, якъ повинны бути и якихъ справедливо домагаться можемо; але всежъ таки они доказують, що нашѣ селяне складаючи свою судьбу найблизшою будучности въ руки такихъ щирыхъ и дѣяльныхъ заступниковъ не обманулись въ своихъ выборахъ. Въ заслугу нашимъ посламъ мусимо такожъ почислити запомоги, котрі одержали гдѣлкі громады и рускі товариства або поодинокі особы. Такъ одержала громада Дорошѣвъ, якъ мы вже згадували, 300 зр. запомоги для погрѣльцѣвъ. Дальше одержали: „Просвѣта“ 1000 зр.; рускій театръ 5000 зр.; товариство рускихъ академикѣвъ „Руске Братство“ 250 зр.; комитетъ институту Василянѣвъ 500 зр.; на словарь Желеховского 500 зр.; для газеты школьной 250 зр. Сумы сѣ и ихъ число въ порѣвнаню съ тымъ, якѣ даются рѣжнимъ товариствамъ польскимъ и на рѣжній польскій цѣли, майже зникають и тѣлько мале число рускихъ послѣвъ тому виновате, що нынѣшній соймъ тыкае Русинамъ по бѣлѣкостѣ рянскихъ немовбы то отчѣнного. Тѣлько о успѣхахъ нашихъ послѣвъ. Що до становища рускихъ послѣвъ въ соймѣ, то мусимо сказати, що они вѣрны своимъ мандатамъ, виступали яко „послы хлопскій“, а чтобы яко такі могли, о скѣлько можна, съ найлѣпшимъ успѣхомъ заступати справу своихъ выборцѣвъ, старались такъ въ соймѣ, якъ такожъ и поза нимъ придбати собѣ силы, котрабы зацвѣрила имъ добрый успѣхъ ихъ змаганъ. Се було причиною того, що рускі послы вступали до „селянского кола“ и брали тутъ живу участь, якъ такожъ, що поза соймомъ при помочи силъ постороннихъ старались розбирати найважѣйшій справы, котрі мали приходити подъ обраду сойму. Такъ отже мусимо признати, що нашѣ послы смѣло и съ честю боролися за нашу руску народну справу, а хочъ имъ иногды и не конче въ борбѣ щастилось, то все таки ихъ змаганя для насъ великой ваги и дай Боже, чтобы они и на будуще боролися такъ смѣло та съ большимъ успѣхомъ добивались того значеня для нашего народу, яке намъ правда и законы середъ другихъ народѣвъ австрійскои державы назначили. Мы зъ своей стороны не можемо инакше бѣзвзватисъ, якъ лишь словами нашего генія:

Борѣтеса — поборете!
Вамъ Богъ помагае;
За васъ сила, за васъ воля
И правда святая!

XXI. засѣдане сойму зъ дня 5 (17) жовтня 1883.

(Концы.)

Пос. Черкавскій предложивъ школьну новелю и резолюцію комисіи едукационной. Въ загалъ-

ной дискусіи забрали голосъ: Грохольскій противъ внесеня комисіи, Рей, Дѣдушицкій, Романовичъ и Стадницкій за внесенемъ. — Пос. Грохольскій доказувавъ, що школьництво народне повинно ити рука въ руку съ добробытомъ, а где того не ма, тамъ не можна wymagaти, чтобы школьництво поступало, якъ сего wymagaе етатъ школьный. Бесѣдникъ есть той думки, що заведенне новыхъ школъ треба поручити жертволюбности обшарѣвъ двѣрскихъ громадъ и духовенства. — Пос. Дѣдушицкій характеризуетъ коротко кожде внесенне комисіи и припорукаетъ проектъ уставы, котра безперечно причинится до того, що молодѣжь наша не буде якъ до теперъ ихалася лишь до теоретичныхъ школъ середнихъ. (Пѣдчасть бесѣды Дѣдушицкого занула на хвильку глубока темнота въ соймовѣй сали, бо лампы електричній погасли, хочъ за хвильку знову зажглись). По бесѣдѣ Дѣдушицкого замкнено дискусію, а позаякъ до голосоу зголосились ще были послы Романовичъ, Стадницкій, Романчукъ и А. Сапѣга, то они выбрали головнымъ бесѣдникомъ пос. Романчука. Сей заявивъ, що такъ онъ, якъ и его товаришѣ политичній будутъ голосувати за проектваную уставою, бо сподѣваються, що она поправитъ услови просвѣты. На замѣтки Грохольского бесѣдникъ не годится, бо думаетъ, що проектваный сямъ школы приватной не принеслибы жадного хѣсна. Освѣта не кончатся лишь на науцѣ читаня и писаня. Посолъ Романчукъ сподѣваеся, что отозва пос. Грохольского до жертволюбности приватной и обывательскои буде мала такой наслѣдокъ, что тая жертволюбность причинится до повстаня и удержуваня добрыхъ школъ. — По бесѣдѣ пос. Романчука промовивъ инспекторъ Ольшевскій и пояснивъ методу, якои придржувалася кр. рада школъ, организуячи оуцествуючій вже школы. Рада школъ мала передовѣсь на оцѣ, чтобы не закладати новыхъ школъ въ некористь доброго урядженя вже потнующихся и чтобы передовѣсьмъ выховувати добрыхъ обывателѣвъ. Потѣмъ промовивъ ще пос. Черкавскій а въ концѣ на внесенне Гольдмана ухвалено еп блос резолюцію и уставу, змѣняючу §. 12 уст. школы.

XXII. засѣдане сойму дня 6 (18) жовтня 1883.

Число петицій дѣйшло до 726. Важнѣйшій зъ петицій внесенныхъ на сѣмъ засѣданю суть: Петиція гром. Манастиричана о подѣль спѣльной парцелѣ съ гром. Солотвина; гром. Улимя и Гасендоръ противъ выпущеню въ посесію права пользования на грунтахъ громадъ ц. к. староствомъ; рады гром. въ Цѣшанѣвъ о перенесенне староства зъ Цѣшанова до Любачева; выдѣлу пов. въ Скалатѣ о внесенне хайдерѣвъ. На порядку дневномъ дальшій обрады надъ школьною новелю. Пос. Польнелъ робить комисіи заклады, что она нарушае постановленя регулятивы кр. Рады школъ, котра есть, якъ пос. каже, дорогимъ здобуткомъ и заслугою пок. Голуховского. Ставить отже внесенне, чтобы комисія взяла внесенне назадъ до переробленя. Сего внесенне не понеръ нѣкто а пос. Малецкій отповѣвъ на него, що оно малобы хибити лишь той наслѣдокъ, що зволѣклобы лишь способность, яка надаея соймѣ, щобъ здобувъ собѣ атрибуты, котрі выемкою удалосъ взыскати делегацию въ Вѣднѣ. Справоздавецъ Черкавскій додавъ, що Рада школъ. есть лишь властою администраціонною и не може мати атрибуты законодательныхъ. После дотенерѣшной уставы министерство наклало Радѣ школьній пляны науковій а соймъ не мавъ до теперъ до того жадной компетенціи. Доперва по выданю въ радѣ держав. новелѣ дѣставъ и соймъ тую компетенцію. Коли прійшло до дискусіи надъ поодинокими предметами маючими выкладатисъ въ школахъ народни, каже комисія: „Языкъ выкладовый а възглядно такожъ другій языкъ краевый“. Пос. Антоневичъ опонуетъ тому и предлагаетъ додатокъ: „а въ школахъ сѣльскихъ и филіальныхъ лишь тогды, коли сямъ языкомъ говорить що найменше 1/3 учениковъ.“ Въ сѣй справѣ промовляе такожъ пос. Польшъ и каже. „Не ма горшѣи прислуги для Польщѣ якъ стремленне до ополяченя Руси. Въ сѣй похибы попадае много учителѣвъ а гдѣкотрі сѣеры поппрають сѣ змаганя. После мои думки найлѣпше буде най собѣ Русины говорятъ найсвобѣднѣше по руска“. Така щира правда сказана таки самимъ полкомъ выкликала середъ соймовѣй шляхты — якъ легко поняти — велике негодованне и дала способность пос. А. Сапѣгѣ виступити противъ внесеня пос. Антоневича.

Въ концѣ пос. Черкавскій заявивъ, що додатокъ пос. Антоневича есть лишній и що найлѣпше будобы, якъ бы сего дозволяли уставы державній, чтобы наука руского языка была обовязковою въ цѣломъ краю. Внесенне пос. Антоневича ушло. На внесенне пос. Романовича при-

нято цѣлу уставу въ другѣмъ и третѣмъ читаню еп блос. — По сѣмъ приступлено до обрады надъ бюджетомъ краевымъ. Дебату розпочавъ пос. Смажевскій поглядомъ на справоздане и внесенне комисіи бюджетовою. Выдѣлъ кр. прелиминаривъ выдатки въ сумѣ 3,488,993 зр. и жадае кредиту додаткового за рѣкъ 1882 зр. 97,000, за р. 1883 зр. 1148; выдатки отже выносилибы 3,587,141 зр. Комисія обчислила выдатки до 3,337,676; доцислиши до сего кредиты додатковій 97,000 и 1148, то показуеся сума 3,435,824 зр., то есть низша отъ прелиминаривъ выдѣлу кр. о 151,317 зр. Доходы были обчислены на 385,620, комисія обчислила ихъ на 417,417, отже выше, якъ выдѣлъ кр. о 31,797 зр., недобрѣ выноситъ поля прелим. выдѣлу кр. 3,201,521 зр., поля комисіи 3,018,407 зр., т. е. менше о 183,114 зр. якъ въ прелиминаривъ выд. кр. Порѣвнанне сего бюджета съ бюджетомъ на рѣкъ 1883 показуе: На рѣкъ 1883 ухвалено выдатки въ сумѣ 3,348,683 зр., на рѣкъ 1884 прелиминаруе комисія безъ кредитѣвъ додатковыхъ 3,337,676 зр., выдатки отже въ 1884 р. были бы меншій о 11,007 зр.; беручи въ рахунокъ додатковій кредиты, показуеся выдатокъ зъ 1884 р. большій о 87,141 зр. Чтобы покрыти недобрѣ на рѣкъ 1884 додатками до податковъ, треба бы приняты 31 кр. додатку краевого отъ одного зр. непосредныхъ податковъ. Позаякъ однакъ комисія довѣдалася вже по ухваленю прелиминаривъ зъ справозданя выдѣлу краевого, що замкнѣне рахункѣвъ на рѣкъ 1883 выкаже недобрѣ въ сумѣ 210,000 зр., то загална сума потребъ буде выносила 3,228,407 зр. а вѣ, а хотѣвши еп покрыти додатками до податковъ, треба бы ухвалити додатокъ краевый въ плькости 34 кр. отъ одного зр. податковъ, с. е. о 7 кр. больше, якъ въ минувшѣмъ роцѣ. Въ такомъ случаю выносилбы додатокъ до податковъ 26% податковъ державныхъ. Комисія однакъ не уважае сего способу покрыта отповѣднымъ, бо сей рѣкъ есть рокомъ неуражаѣвъ, а кромѣ того нема певности, чи обчисленне додатку було зовѣсьмъ точно, и тому застановилася комисія надъ покрытьемъ одной части недобору при помочи пожички. Чтобы пытанне недобору въ цѣлости полагодити, треба мати на увазѣ не тѣлько недобрѣ за сей рѣкъ, але и недоборы зъ лѣтъ минувшихъ, котрі выносиат суму: 3,228,407 зр., а зъ 27 кр. додатковъ до податку (с. е. яко було доси) далобисъ покрыти тѣлько 2,629,800 зр., такъ что лишылася непокрытою сума 598,607 зр. и вже зъ той причины треба бы зятягнути пожичку больше-менше въ сумѣ 600,000 зр. — При обчисленю пожички звернула комисія ще увагу на дотацію касы. — Въ виду того внесла отже комисія, 1) що недобрѣ фонду краевого зъ рѣкъ 1884 мае бути покрытый додатками до податковъ по 27 кр. отъ одного зр.; 2) соймъ уповажяе выдѣлъ кр. зятягнути пожичку въ сумѣ одного миліона на покрытие недоборѣвъ въ лѣтахъ: 1882, 1883 и 1884; 3) соймъ зывае правительство, чтобы выеднало для той пожички увольненне отъ оплатъ и надежитостей окарбовыхъ.

Передъ генеральною дебатою надъ бюджетомъ представивъ справоздавецъ спеціальный пос. Хшановскій прелиминаривъ доходѣвъ. Межи 11-и рубриками доходѣвъ найважнѣйше мѣсце займае рубрика: Дороги краевы, котра приноситъ рѣчного доходу 229,000 зр. а сума вѣсѣхъ доходѣвъ въ згаданныхъ 11-и рубрикахъ выносиат на рѣкъ 394,917 зр. — При побираню додатковъ отъ податковъ була по думцѣ комисіи тая аномалия, що уряды податковій не стягали додатку краевого отъ 5% податку доходого наложеного на нововыбудованій дома а причиною сего було, здаеся, хибне интерпретованне ухвалы соймовѣй зъ р. 1868, после котрой новій и переставленій будынки увольнены лишь отъ додатку до податку домовичиншого а позаякъ згаданий 5% податокъ доходовой принѣтъ державѣ близько 80,000 доходу, то наслѣдомъ невластивого поступованя стративъ край въ доходахъ до 21,600 зр. — На внесенне комисіи бюджетовою ухваливъ соймъ безъ дискусіи отповѣдну резолюцію до правительства въ справѣ побираня додатковъ отъ 5% податку доходого. Обѣлы приступлено до розпривы надъ выдатками. На внесенне референта гр. Артура Потockого принято безъ дискусіи: зъ I рубр. кошта репрезентации краю А) Соймъ краевый: 63,230 зр. Б) Выдѣлъ краевый 37,000 зр.; II кошта администраціи обймаючій: платню урядниковъ, діурнистовъ, слугъ кошта подорожи діеты, кошта канцелярійной и удержанне будынку соймовѣй равомъ въ загалной сумѣ 228,405 зр. а вѣ. — Пос. Вербицкій вносивъ, чтобы вставити въ тую рубрику 300 зр. а вѣ. платнѣй для заступника машиниста, соймъ однакъ не прійнявъ его внесеня.

Пос. Гавзнерь реферовавъ III рубрику кошта лѣченя бѣдныхъ хорыхъ, котру прійнято безъ

дискусіи ухвалюючи на тую цѣлу 600,000 зр. — Такъ само безъ дискусіи ухвалено IV и V рубр. с. е. кошта цѣплѣня и санитарній въ сумѣ 64,000 зр. — Рубрика VI обймае подмоги для добродѣяныхъ заведенъ, котрі репрезентуютъ загалну суму 11,072 зр. — Рубрику VII о выдаткахъ на цѣли просвѣтній отложено на пѣзнѣйше приступлено до VIII рубр. о консервации историческихъ памятниковъ. По промовѣ гр. Войтъха Дѣдушицкого ухвалено на тѣ цѣли 15,410 зр. а въ згаданѣй сумѣ знаходится такожъ запомога на отновленне церкви въ Галичи 4500 зр. а вѣ. — При рубр. IX Выдатки кватерункѣй жандармеріи, котру реферовавъ дръ Рыбничкій забравъ голосъ проф. Антоновичъ и поставивъ резолюцію: „Жандармамъ прагадаеся инструкция службовою“ внесенне его однакъ не прійнято. Выдатокъ на цѣли обнятій згаданю рубрикою ухваленой соймѣ выносиатъ 79,501 зр. а вѣ. — Безъ дискусіи ухвалено такожъ выдатки на дороги (рубр. X) Звычайной кошта заряду выносиатъ 111,772 зр.; будова и кошта надзвычайной реконструкци и повѣтовыхъ звыч. 100,000 зр., надзвыч. 30,000 зр. Загална сума прелиминарована на цѣлу фонду дороговою выноситъ: 839,441 зр. а вѣ. — После того отрочено засѣдане до 7-ой години вечери.

Засѣдане вечерне зъ дня 6 (18) жовтня 1883.

Дальша дебата надъ бюджетомъ. Выдатки на загалный шпиталь во Львовѣ выносиатъ 178,288 зр., доходы 174,118 зр. а вѣ. — выходитъ проте недобрѣ въ сумѣ 4150 зр., которого покрытие прійнято безъ розпривы. — Такъ само безъ дискусіи ухваливъ соймъ бюджетъ для дому бѣловольныхъ въ Кульнарковѣ, котрый выкаже доходѣвъ 137,230 зр., а въ выдаткахъ 137,447 зр. Дѣмъ знайдѣвъ во Львовѣ не мае жадныхъ доходѣвъ, а выдатки его выносиатъ 1380 зр. Зъ прелиминаривъ фонду шпитального св. Лазаря въ Краковѣ показуеся, что згадане заведенне мае доходѣвъ 155,692 зр., а выдатки его выносиатъ 141,266 зр., такъ что лишаеся надвышка доходѣвъ въ сумѣ 14,436 зр. — Фондъ краковскихъ знайдѣвъ выкаже такожъ больше доходѣвъ якъ выдатковъ въ сумѣ 1212 зр. При тѣй рубрицѣ ухвалено припорученне до выдѣлу краевого до заключеня съ правительствомъ умовы, чтобы така лѣченя за полжничѣ, умѣщеній въ клиничѣй положничѣй краковскѣй рѣвналася такѣй лѣченя въ шпиталя св. Лазаря. — Фондъ полиціи краевой выкаже въ доходахъ 6175 зр., а въ выдаткахъ 417 зр. — Про фонды самостѣйной с. е. недотованій зъ фонду краевого здававъ справу дръ Гольдманъ. Тѣ фонды суть слѣдуючій: 1) фондъ домохозяйствъ съ доходами въ сумѣ 4583 зр., а выдатками въ сумѣ 1205 зр.; 2) фондъ культуры краевой: доходы 4381 зр., розхѣдъ 4320 зр.; 3) фондъ становой сирѣтъ: доходы 1869 зр., выдатки 1692 зр.; 4) фондъ гр. Стадницкого: доходы 7113 зр., выдатки 1680 зр.; 5) фондъ пожички краевой зъ р. 1873: доходы 14,500 зр., выдатки 35,453 зр., недобрѣ выносиатъ отже 21,953 зр. — Дръ Рыбничкій реферовавъ про рубр. XII (шупасництво). На тую рубрику ухвалено 38,000 зр. Кошта примусового отставлюваня рогутъ вправдѣ съ кождимъ рокомъ, найбольшой сумы досягли они въ роцѣ 1881, въ котромъ выдано на ту цѣлу 45,146 зр. и отставлено примусово въ загалѣ 10,299 ообѣ. Но кошта, выказаній спеціальнымъ прелиминаривъ ще не вѣсь, бо шупасництво мае въ выдѣл краевѣмъ особній департаментъ, а сама плата урядниковъ выносиатъ 12,000 зр. Причиною, що выдатки на шупасництво рогутъ, есть недостаточне выконуванне полиціи мѣсцевой по громадѣмъ бракъ домѣвъ працѣ примусовою, а въ концѣ лѣха администрація и выкидыванне грошей на отѣмы по стацияхъ шупасничихъ. — Дальше ухвалено на водній будовы 26,000 зр.; на выдатки культуры краевой 264,413 зр., въ котрой то сумѣ назначено на промыслъ рукодѣльничій 50,000 зр. — Въ рубрицѣ XVI на „рѣжній“ выдатки назначено суму 161,120 зр.

О субвенціяхъ для театровъ реферовавъ пос. гр. Ст. Бадени. Театръ краковскій одержавъ 8000 зр., театръ львѣвскій кромѣмъ сталею субвенциі 4200 зр. ще 20000 зр., котру то суму роздѣлено на оперу и драматъ. Петицію И. Добжаньского въ справѣ будовы лѣтного театру отослано до выдѣлу кр., котрому поручено розглядитисъ въ сѣй справѣ. Пос. Романовичъ предложивъ выдатки на просвѣту и образованне. Зъ тыхъ выплачено 800 зр. для вдовы по Г. Шмиттѣ и постановлено выплачувати їй пенсію, яку покѣйничѣ побиравъ. Школѣ вѣроисповѣдній въ Бродяхъ выдѣлено 6000 зр., закладови слѣпыхъ во Львовѣ 6500 зр., закладови слѣпыхъ 2000 зр., гимнаст. товариство „Соколъ“ 750 зр. Рускому театру принале-

5000 ар. При оїй способності виїсць поє. Анто- невич, щоби оубвенцію для руского театру розділити подобно якъ и для польского, на дра- матъ и оперетку и признати для оєи 2000 зр., разомъ 6000 зр. За смь внесенемъ поднеслось лишъ 37 голосовъ и внесенє упало. — При позиції 1000 зр. на премія за найлїпшій школьній книжкѣ замѣтивъ поє. ко. Коныцинскій, що загаломъ під- нимаються парька на частій змѣнѣ школьнѣхъ книжокъ и що гдекотрї книжки ширять индефе- рентвамъ религійнѣмъ. Въ концѣ назначено 3500 зр. для образуючоєи молодїжи въ штукахъ и на- укахъ.

Въ ХХ. справозданю соймовомъ поставили ми запытаньє, чи не уповаживъ рускій клубъ п. Антоневича промовляти на повномъ засѣданю сойму по польски. Теперъ дождуємось, що рускій клубъ нїякъ не уповаживъ п. Антоневича до сего и що сей клубъ не мало бувъ здивований такимъ выступленемъ посла, котрый першій покнувъ промовляти тымъ языкомъ, въ котрого оборонѣ рускій послы завсѣгда въ соймѣ горячо высту- пали. Замѣтимо, що тымъ выступленемъ дра Ан- тоневича були здивованї навѣть польскї послы (якї робили приватно уваги — о томъ най намъ вольно буде замовчати) и завсѣмъ не больше звер- нули уваги на тую его польску бесѣду, нїжъ якъ звичайно на руску.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНІЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(Передъ судомъ державнымъ) велася сими дня- ми розправа, котрой предметомъ бувъ оденъ епи- скопъ зъ послѣднїмъ вибору до країнского сойму красавого. Реокриптомъ країнской президїи крає- вон, оголошующимъ листу выборцївъ зъ большою поєблостю, втягнуено до товжъ листы двѣ женщыны, котрї вправдѣ были властителями домовъ записанныхъ въ красовой табулѣ, не мали однакожъ „добръ“ въ техничнѣмъ значеню слова. Зъ той причини внесла одна часть выборцївъ жалобу до суду державного и жадала рѣшеня, що вписанє згаданныхъ двоухъ женщын до листы выборцївъ зъ большою поєблостю єсть незаконне и що черезъ то нарушенє збѣстало право выборче. — По вы- слуханю сторонъ спорящихъ прихилився судъ державный до внесенєи жалобы и рѣшивъ по ми- сли жалующихся. Въ мотивахъ згаданого своего рѣшеня піднївъ судъ державный, що поєблостю становѣ країнского статута красавого и країн- ской красовой ординації выборчон управленї єсть до выбору зъ курїи большою поєблостю поєблостѣ „табулярныхъ добръ“, ошлущуючї найменше 100 зр. а. в. державныхъ податковъ а поєблостями (вла- стителями) добръ не можуть уважатися тї особы що оутъ записанї яко властитель „домовъ“ табу- лярныхъ. Зъ другой стороны не могъ судъ при- знати справедливостю сему поглядю, будьто обѣ згаданї жѣнки маючи кромѣ домовъ такожъ малї куснї грунту табул. були до сего титулу управ- ленїя голосувати въ курїи большою поєблостю, а отмовивъ имъ права голоса въ томъ тїлѣ выбор- чѣмъ зъ сєи причини, що поєблостє малыхъ ком- плексовъ грунту, отъ котрыхъ не платится 100 зр. податковъ непосредныхъ нїкого не робить ще властителямъ „большою поєблостю“. — Рѣше- ньє єє має о тїлѣ значенє, що нимъ отмовле- ньє въ принципѣ права выборчого въ групѣ боль- шою поєблостю властителямъ домовъ побудова- ныхъ на грунтахъ табулярныхъ.

(Справа верификації выборовъ зъ болш. по- єблостю зъ країнского сойму), котра якъ звѣстно рѣшилася въ соймѣ признанемъ важности всѣхъ заквѣстованныхъ выборовъ нїмецкихъ, выка- нала въ словенскій прасѣ живу дискусїю, котра мимо рїзничѣ становища въ результатѣ всея не похваляє сего кроку. Въ прасѣ словенскій ре- презентоваєе сторонництво послѣвъ противныхъ рїзчно верификації выборовъ газетою „Slovenski Narod“ а органомъ прихилилькомъ компромис- сова политикѣ єсть „Slovenec“. По думцѣ першою зъ наведєныхъ газетъ ширша публика уважає верификацію выбору нїмецкихъ послѣвъ безво- оновною концессїю, а такъ само думає „Slovenec“ помѣтившїи заявленє послѣвъ, котрї отдали свои голоса за признанемъ важности выбору, — и підносять, що зъ народу не отбавався ані оди- нъ похваляющї сє голосъ.

(Соймъ країнскїй) ухваливъ минушого тыжня законъ о реформѣ выборчѣи. Якъ тїлѣкъ пришла тая справа на порядокъ дневнїй, под- нала була нїмецко-либеральна праса агитацію въ томъ дусѣ, щоби нїмецкї послы отхилилися завсѣмъ отъ участи въ дебатахъ и такимъ способомъ пе- решкодїли ухваленю закона. Но мимо наклику- наля газетъ оппозиційныхъ нїмецкї послы при- няли сѣ высмоку одного дра Шрайла участє не тїлѣкъ въ генеральной дебатѣ, але забирали та- кожъ голосъ при поодинокїхъ точкахъ закона. Зъ той причини підносять оппозиційнї газетѣ рекри- минації противъ нїмецкихъ ослѣвъ, котрї брали участє въ обрадахъ соймовыхъ и закидають имъ бракъ консеквенції. Скокетатувавши, що нїмецкї послы зъ большою поєблостю голосували про- тивъ закона, „N. fr. Presse“ находить въ ихъ по- ступованю оуперечнѣсть. „Боли для ухваленя якого закона потрібна тїлѣкъ абсолютна боль- шѣсть, або большѣсть двоухъ третїяхъ, пише „N. fr.

Presse“, втѣгда не лишаєся меншости нїчого, якъ тїлѣкъ голосувати противъ него и перенести оє на собѣ, що законъ противъ єи волѣ ухвалено. Коли однакожъ для ухваленя закона потрібна єсть присутнѣсть меншости, втѣгда нїяка партїя, що серїозно понимає свою оппозицію не вдово- литя оимъ, щоби лишъ голосувати противъ закона, але она ужїє въ потребѣ всѣхъ средствъ отпор- ныхъ, щоби черезъ абсентоваєєе перешкодїти ухваленю закона“. — Въ такѣмъ болше менше дусѣ отзываются и прочї нїмецко-либеральнї га- зеты и не могутъ нїякъ забути, що оппозиція по- зволила на ухваленє реформы выборчѣи. На пер- шїи поглядъ моглобы сѣ дїйстно здавати, що становище партїиєе може наказувало нїмецкѣмъ посламъ країнского сойму повздержатися отъ нарадѣ и гремильною абсєнцією перешкодїти ухваленю закона; на дѣлѣ однакожъ даєтся ихъ поступованє оправдати. Передосѣмъ не мѣстятъ въ собѣ ухваленя країнскимъ соймѣмъ реформа выборчѣи нїкого такого, що моглобы змѣнити до- тепершнєе становище нїмецкихъ послѣвъ або въ якїй способъ зменшити ихъ дотепершнїи впливѣ на краєвє законодавство; а по другєе вже сама льюальность наказувала имъ додержати даного слова и выкопати стипуляцію компромиса, въ силу котрого узнано три заквѣстованїи мандаты, важными.

(Зменшенє выдатковъ въ военнѣмъ бюджетѣ на рѣкѣ 1884) буде выносити, якъ дождуєся „N. fr. Presse“, близько 1 1/2 милїона. Выдатки звычайнї прелиминаційнї о 500.000—600.000 выше якъ въ минушѣмъ роцѣ, въ рубрицѣ назовчачныхъ выдатковъ и въ бюджетѣ боєнїкомъ має одна- кожъ заощадити близько 2 милїоны. Збольшєнє выдатковъ въ рубрицѣ звычайнѣи (Ordinarium) послѣ „N. fr. Presse“ не зъ отѣи походитъ, що ми- нистерство малобы крѣвати новїи дѣлѣлы войско- вїи, якъ сє доносила другїи газетѣ (Wiener allg. Ztg. — Red.), але зъ отѣи, що власти войсковїи рефлек- туютъ о 8 недѣльнєе вправлюванєе (Abrichtung) контингенту резервы запасовоєи, котрый выноситъ 9600 людїи. Въ кружкахъ войсковыхъ вказувано вже отъ кѣльохъ лѣтъ на потребу помноженя польноєи артилерїи якъ такожъ побольшєнєи арти- лерїи крѣпостноєи, планы войсковыхъ властей зна- ходятъ въ своимъ зрєализованю перешкодѣ не такъ въ бюджетѣ, якъ болше розбиваются объ трудности техничноєи натурѣ. Въ кружкахъ вой- ковыхъ дискутоваєе такожъ отъ давна надъ потре- бою отповѣдноєи реорганизациї кавалерїи, отъ сего замїру мусѣло однакожъ правительство на разѣ отступити позалѣкъ черезъ перевєдєнє его збольш- шились звычайнїи выдаткѣи войсковѣи рѣчно о 1/4 милїона. Тѣи потребѣ зараджено отже теперъ въ той способъ, що двѣ бригады кавалерїи вже въ часѣ мира будутъ становили одну дивизию а ко- менду буде мавъ старшїи рангою бригадиръ, кот- рый буде рѣвночасно бригадирѣмъ и дивизиѣн- ромъ. — Що оя тикає экстраординарїю и кредиту окупационноєи, то ошадности думає министерство войнѣи завести черезъ урльюпованєе и отпущєнє резервистѣвъ. Сѣе днємъ 1. мая 1884 має именно залога боєнїкомъ зменшити сѣ 5000. — Завсѣмъ нивакше стовитъ именно дѣло сѣ титуломъ „роботы на укрѣпленя“ рубрики назовчачныхъ выдат- ковъ. На тую позицію зажадає правительство да- леко болше якъ въ минушѣмъ роцѣ. И такъ на укрѣпленя Перемышля яко 4. рату зъ загаломъ прєдмїнованю сумы (5 1/2 милїона) 1 милїонъ (отже о 300 000 больше якъ въ минушѣмъ роцѣ); на укрѣпленя въ Поля 750.000 зр. а на Краковѣ 900.000 зр. ав. — Загаломъ будутъ потреби на укрѣ- пленя выносїти въ слѣдующѣмъ роцѣ о 1/4 милїона болше отъ такихъ выдатковъ зъ минушого року.

ЗАГРАНИЦА.

Россія. Зъ Москвы доносятъ, що кандида- тами на мѣсце городской головы въ Москвѣ были п. Ланинъ редакторъ „Русск. Кур.“ и тайный со- вѣтникъ Катковъ. Коли однакожъ Ланинъ зрѣбокъ кандидатуры, оставя лишъ одинъ Катковъ и да- есь, що оиъ навѣть збѣстане выбраннымъ. — Слѣд- ствѣе въ справѣ наѣренного убїства поповногого днѣ 5 жовтня на особѣ генералъ губернатора Ила- шевича въ Тегхтѣ въ забайкалоєи провинциѣ выявило, що замахъ сєи послѣдувавъ зъ мотивѣвъ политичныхъ.

Нїмеччина. Nordd. Allg. Ztg., говорилч о результатѣ першого дня выборовъ до рады мѣ- ской берлинской, выражаєе вдоволенє зъ того, що поступовцѣ, хотїи въ переважнѣи части окру- говъ вышїи зъ урны выборчѣи, переводити му- сѣи своихъ кандидатѣвъ сѣ трудомъ, часто въ вторичныхъ выборахъ, болшѣстєю одного лише голосу. Отже не будутъ они могли уважати цѣ- лѣи людности Берлина за своихъ сторонникѣвъ тай будутъ мусѣи числитися сѣ желаниями и по- требамїи своихъ противникѣвъ, котрыхъ число не- сподѣвано возросло, а то въ наслѣдокъ дотеперш- ного партїиного поступованя Рады. Выбѣръ двоухъ совѣтникѣвъ черезъ робѣтничѣвъ, уважає „Nordd. Allg. Ztg.“ за рѣчь добру. Цензуосъ єсть досѣтъ высокїи, отже робѣтничѣи, що єуть выборцами, оутъ людьми досѣтъ маючими та не лучатє сѣ ексцентричными жадаемыми социалїотѣвъ, а будє, послѣ гадкѣ „Nordd. Allg. Ztg.“ добре, що Рада мѣ- ска отъ нихъ вывѣдєєа о дїйственныхъ потребахъ робѣтничѣвъ и о ихъ умѣркованныхъ жадаемыхъ.

Франція. Въ Мадагаскарѣ доходить вѣсти, що переговоры властей французскихъ сѣ мадага- скарскими прервано и що залагодженєе справы въ мирнїи способѣ показалоєе завсѣмъ невозмо- жнѣе. Флота французска має въ недѣлѣ высту- пити зачїпно. — Посолъ хиньскїи Твенгъ приѣ- хавъ сими днями въ Лондону до Парижа где пе- ребудєе кѣлька днѣвъ. Переговоры сѣ Хинами очевидно знову розбїчнутєа. — Заразъ по отво-

реню французскихъ палатъ будєе посламъ розданє оправданьє зъ тонкинскоєи справы, до котрого бу- дуть доданїи гдєякї выноунѣи акты.

Болгарїя. Органъ п. Юнина, „Сознаньє“, оголошує слѣдуючу ноту: „Одержалсьмо наказъ заявити наїкатегоричнѣише, що репрезентоваєе черезъ п. Юнина царске правительство рос- сїйске не може бути отвѣчальнымъ за чинности п. Занкова й его тепершнѣхъ товаришѣвъ въ министерствѣ, такожъ, що правительство росїй- ске зъ недѣльнѣе лишє муситъ глядѣти на те- першнѣи ситуацию княжества болгарского. Зъ другой стороны знаємо, що царъ протекторъ рѣ- шивъ якъ найкорше прислати туть одного зѣ своихъ адъютантѣвъ, котрого задачею будєе дѣ- лати якъ наїперечнѣише въ томѣ напрямѣ, щоби Болгарїю освободити зъ тепершнѣи фаль- шивѣи ситуациѣи.“ — „Neue fr. Presse“ доноситъ, що въ недѣлю, мали отбуться въ многихъ мѣсто- вєеихъ зборѣи народнїи, скликаєи черезъ агентѣвъ п. Юнина, на котрыхъ оголошувано протесты противъ правности тепершнѣи „Собраня“, про- тивъ его постановамъ та принятю конвенциѣи желѣзноєи дороги. Послѣ „Сознаня“, такїи народнїи зборѣи отбуться вже въ Габрово. Якъ лишє мѣш- канцѣ вышїи зъ церкви, промовивъ одиєъ зъ агитаторѣвъ въ дусѣ неприязнѣи тепершнѣи рѣдѣи и Собраню народноєи. Въ столицѣ бол- гарскѣи заєваняють, що цѣла сѣ агитація не от- пєєєе нїякого наслѣдку, и що не удаєтся зтрганизувати радикальнѣи оппозициѣи. Пп. Кара- веловъ и Славейковъ, що мали стати на чѣлѣ того оторонництва, вернули вже до вѣходноєи Румелии.

НОВИНКИ.

— Въ справѣ конфискации 109 ч. „Дѣла“ одержали слѣдующєе писмо: W imeny I. W. Cisarja! C. k. Sud krajewyj w sprawach krajnych wo Lwo- wi ryzył na podstawi §. 489 i 493 p. k. i §. 37 z. pr. szczo osnowa inkryminowanoho ustupu artykulu w cz. 109 czasopysy „Dilo“ z dnia 27 zow- tnia 1883 pid napyseju: „Nowi projavny pracy organicznej IV“ w ustupi od sliw: „Ale druhe dilo“ do sliw: „wykazani do krejcaro“ znamenuje prowynu z art. III zak. z d. 17 hru dnia 1862 n. 8 D. z. d. — szczo protoje zarjadzєna czerez c. k. Prokuratoru derzawnu konfiskata toho cz. szczo- pypsu „Dilo“ jest usprawedlywlenoju, dalsze roz- szyrenje inkryminowanoho ustupu powyższoho artykulu jest wobzudyty wzhordu i nenaswyst' proty w sejmowy, szczo znamenuje prowynu z art. III zak. z d. 17 hru dnia 1862 n. 8' 1863 protoje: zast- osowanu powyższyji prypusu zakonu. Lwiv dnia 15 Pazdernyka 1883. Lid.

— Борба противъ рускихъ молитовъ, яка минушого тыжня въ женьскѣи семинаріи у Львовѣ ве- лася, закѣнчилась. Якъ доносїть намъ, удѣляєвъ директоръ того заведения всѣмъ винамъ остру нагану сѣ загроженємъ, що если бы еще чимъ найменшымъ противъ руского обряда або языка провинились, будутъ выключенїи зѣ школы. Рѣвно- часно оголошено по всѣхъ классахъ, що Русинѣи мають повну свободу молитися по руски. — Тѣ- шимосєа що сумна тая афера збѣстала полагажена въ способъ для Русинѣвъ справедливый, однакожъ гадаємо, що зло, котре ту проявило сѣ, тымъ еще далеко не усунєно. Загалъ польскихъ семинари- стѣвъ перенятїи завсѣгда еще скрайноєи нена- вистєю и погордою противъ всему рускому, и будєе тое оказувати въ своимъ житю если не одними, то многими иншими способами. Гадаємо длатого, що для выкоринєнєи злого повиннїи ужї- тєа радикальнѣишїи средства. Именно повиннїи бы зѣ семинарїи уступити тѣи учительскїи силы, котрї уважали досєе заведенєе выключно польскимъ, неговали въ нїмъ Русѣ, и такимъ способомъ не- толярранциѣи для Руси и скрайнїи фєнатизмъ поль- ской въ ученицяхъ еще збольшували; ихъ мѣ- сца повиннїи бы заняти люди, котрї бы отнюди- лисєа сѣ поважанємъ до обоухъ народностей въ краю, а такїи засады и своимъ ученицямъ вще- пиливали. Сего повиннїи жадати энергично и нашїи послы такъ що до львовского якъ и перемыскоєи семинарїи, если тѣи семинарїи мають отповѣсти своѣи цѣли, а не вливати шкѣдливо на нашїи народнїи школы, котрї подѣе проводомъ такъ вы- хованныхъ учительскѣи здатюєа служити болше до польонизациѣи, якъ до просвѣты народа.

— Въ селѣ Поздєи завязалася Читальня. Ста- тутьи потвердило вже ц. к. намѣстництво днѣ 11 вересня с. р.

— Засѣданєе Быдѣлу товариства „Просвѣты“ отбу- лосєа днѣ 18. с. м. подѣе проводомъ головы Дра Омєлєя Огоновского. На засѣданю томѣ рѣше- но: 1) розписати конкурєе на опороженю стї- пендию Франца Фронца въ квѣтѣ 90 зр., призна- чєну для ученикѣвъ низшоєи гимназїи въ Пере- мышлїи; 2) внести петицию до краєвоєи Рады школь- ноєи о поручєнєе новїишкѣи выданєе товариства, якъ такожъ Кюбаря Т. Шевченка Ч. I. выданого В. Нагѣрнымъ, до библиотекъ школъ середныхъ и народныхъ и о зачисленєе ихъ до книжокъ до- зрѣлыхъ на премїи въ школахъ народныхъ; 3) Прочитано писмо отъ филии Коломыскоєи, по- сяєнєе относини тоижѣ филии до „Руского На- родного Дому въ Коломы“; 4) Прочитано писмо зѣ Камбїни Струмилоєи вгладю откритїи читальнѣи тамже и поручєно канцєлярїи постаритєа о близшїи информациѣи въ томъ дѣлѣ; 5) Надѣслану працю и. заг. „Географїи Руси“ рѣшено передати ще третюю рєцензєнтови до прочтєнєа; 6) При- нято 17 новыхъ членѣвъ.

— Зъ театру. Въ суботу представлено на нашѣи

оєнѣ драму К. Устиновича „Ярополкѣ I. Свато- славицѣ“. Представленє сє вышло въ загалѣ дѣ- же добре: Мы выдїмо, що оєна наша, хочъ при дѣже обмеженыхъ средствахъ, двигаєа на пе- редѣ. Гарнїи костюмы и декорациѣи и добра въ загалѣ гра артистѣвъ вдоволили публицу, котра оєго вечера збѣралася була такъ численно, що вся сєля майже биткомъ була набита. Выклик- вано навѣть самого автора а публика доперва тогды утихла коли дождѣалася, що автора не ма- въ Львѣ. И самымъ артистамъ не мала доста- лася похвала. Грѣмкими оплесками выкликвано особливо п. Стефуракову и пп. Гринецкоєго, Вибєровича и Плошевского. Дѣже добре отзна- чилосєа п. Вибєровичєа въ ролѣ Рогнѣды и п. Стефуракова въ ролѣ Грекинѣ. Сѣ послѣдни осо- бливо сѣ правдивымъ артизмомъ отгравало рѣлю позабугѣи и похєноанѣи жены Ярополка. Не мен- ше удачно отдавъ незнакомый намъ артистъ ро- лю Добринѣи воеводи новгородского. Мимо всѣхъ успѣховъ однакожъ, якї на нашѣи оєнѣ выдѣ- ло, не можемо замовчати и про дѣеякї хибы, котрї не тїлѣкъ походять отъ самыхъ артистѣвъ, але котрыхъ прочноєе єсть такожъ не конче завиднєе полегєнєе нашего театру. Трупа руского театру, що лишъ по большѣи части розѣздєе по про- винциѣи, гдє звичайно публика єсть менше острою въ критицѣи, привычаєєа за надто легко обхо- дитися сѣе штукою. Сєе мы бачили на каждѣмъ кроцѣ на представлєню „Ярополка“ Туть не по- може жадна критика; артисты за надто на- выкають на провинциѣи до такого легковажє- нєа. Треба, що бы нашъ театръ частнѣише заѣз- джавъ до Львова або доше туть перебувавъ и щоби люде, до котрыхъ сєе належитъ болше звертали свою увагу на нашу оєну и ошѣдно сѣеи дирекцию старались поднєсти єи вартѣсть артистичну. Не знаємо якъ оно тамъ теперъ дѣ- єєа але думаємо, що на пробахъ повиннєи ще ктосъ бувати зѣ поза дирекциѣи оєны именно зѣ выдѣлу театрального та изѣ знатковѣвъ штуки и звертати увагу артистѣвъ на ихъ похибокѣи. Та- кимъ способомъ можна бы одно зло усунути. Особливо же нашъ разитъ на оєнѣ сєе сѣуть не- разѣ дѣже фальшивїи позы актѣрѣвъ яєєеи потрѣ- суванєєе, котре мы бачили навѣть у самого п. Вибєровичєа, фальшива пѣтонаца и т. п. Сєе все можна бы справляти, если бы на пробахъ звер- тано на вое увагу. Значачити мусїмо такожъ не отповѣднїи роздѣлѣ рѣлю. Такъ и. пр. доста- лоєе п. Стефуракови въ „Ярополцѣ“ рѣлю темно- го характеру, итригента Влуда, до котроєи сѣи актѣръ такїи вже нїякъ неосѣбѣннїи. Тожъ не диво, що кѣждєе появлєнєе Влуда на оєнѣ вы- выкликувало впрѣсть противнєе вражѣєе, якъ бы було повинно. Въ Тернополи мавъ рѣлю Влуда дѣже добре отграти Подвысоцкїи, та ба коли сєго актѣра на нашѣи оєнѣ не отало.

— „Настася“ драма исторична Дениса зѣ надѣ Серєта будєе — якъ дождуємось — представлена въ Четверъ 25. л. с. м. а не въ Середу якъ мы сєе первѣбно доносили. Сподѣваємось що льво- вскїи Русинѣи численно зберутєа въ сєли театраль- нѣи и докажутъ що завсѣгда готовѣи рѣднѣи оцину и рѣдну штуку не тїлѣкъ словомъ але и дѣломъ пошпрати.

— Зѣ Єлисаветградѣ (Херсонской губ.) пишуть намъ: У насѣ гоститъ теперъ украинскїи театръ М. П. Старичького. Складаєєе оиъ зѣ 20 людєи актѣрѣвъ и актрисѣ, зѣ хора чело- вѣчого и жѣночого (по 6 человекъ на голосову партїю, — отже всѣхъ 24). Такоєи великою тру- пы, отграваноєи самїи украинскїи штуки, ще не було досєе въ Россїи, — за що подяку цѣломъ треба зложити п. Старичькому, звѣстному писате- лєви, на исавшому до того жѣ задля театру укра- инского одну поважну драму и водевилъ. Отграв- аються у Єлисаветградѣ старїи и новїи украинскїи штуки. Мѣжъ послѣдними болше всего зверта- ють на сєеєе увагу драмы Кропивницкоєи „Гли- тай“ и „Дай сєрцу волю — заведєе невольѣ“. Публика дѣже численно що-разу ушадєа на пред- ставленє сєи трупы и оставєе завсѣмъ задоволе- ноєи, що видко зѣ справозданєи друкуєицяхъ въ газетѣ „Єлисаветградскїи Вѣстникъ“. Въ сїхъ справозданьяхъ найболше всего выхваляють за ихъ гру артистки Заньковецкѣи и Затыркевичъ; и актѣры Кропивницкїи и Садовскїи, а загаломъ и снѣвъ панѣ Барилотти и п. Процаѣи.

— Выдѣлѣ Товариства „Помѣчь для убогоєи молодїжи школьнѣи въ Микулинцяхъ“ складаєе Вп. комитетѣи театру аматорского въ Микулинцяхъ за щєдрый даръ 50 зр. щирє „Спасєи Бѣгъ!“ За тѣхъ 50 зр. справлено убогѣи молодїжи 5 паръ чѣботѣвъ, 5 паръ сподєнѣвъ, 5 сурдѣтѣвъ, 5 кафтанѣвъ, 5 ошѣднѣвъ, тузїнѣи каскетѣвъ и тузїнѣи теплыхъ хустинокъ, котрї то рѣчи роздѣлено днѣ 12. вересня с. р. За Выдѣлѣ: Т. Лєрманъ, А. Рыбачєкъ.

— Отъ О. Д. Таначевича зѣ Закарпєа отрїмуємо слѣдующєе писмо: „Зѣ одержаныхъ въ оимѣ ча- сѣе листѣвъ, дознаєоєа сѣе утѣхою, що кинєно млюєо зерно широкоєи самопомочи народноєи, с. е. инсти- тучїи правдѣ, примаєєа за помѣчєе Божю то туть то тамъ на нашѣи руской нивѣ, и то сѣ замѣ- тнѣмъ поспѣхомъ. Доносїть менѣ, що въ однѣи мѣсцевѣности до двоухъ недѣлѣ збѣралосєа на заклад- нїи капиталъ 100 зр., за чимъ наступитѣе за- разѣе предложение статутьѣи до намѣстництва. Дѣлєчїи сѣе Вп. читатєлями „Дѣла“ тоєи певнєе и имъ не рѣвнодушнѣи вѣсткою, поновляю знову мою просьбу, щоби Вп. засновникѣи Правдѣ по- квапїли сѣе своимїи поданїями до намѣстництва, а за тымъ сѣе правнѣмъ признаєемъ сїхъ това- рїствѣ зѣ тоєи головноєи причини, щоби умѣжли- вити скорѣише надрукованєе формуларѣвъ и цѣ- ну ихъ ошѣдкою лишъ можна найпрїступнѣишоєи учинити, а сєе залежати будєе отъ числа гото- выхъ, правно признанныхъ правдѣ“.

— Свѣтликъ минист. и посолъ до рады держ. п. Гневошъ, бывший шефъ секціи министерства проsvѣты для справъ восточной церкви, збѣтавъ, якъ доносить „Presse“, на жаданье православныхъ посьобъ правдѣ уоуенной зъ сен посады и перенесеній до вишней секціи.

— Голосна справа Риттербаъ не прѣиде, вѣдай, передъ судъ присяжныхъ окорше, якъ въ лютомъ слѣдуючому року, позаякъ величезный матеріалъ нагромадженій першимъ, а доповнений другимъ слѣдствомъ wymagaе старанного а утяжливого приготавленія, надъ котрымъ працюе безупинно судія слѣдчий п. Калитовскій. Теперь укладаются пытанія для выдѣлу лѣкарского що до сумнѣвыхъ справъ, выпытывающихъ за давнѣйшого протоколу огляданий лѣкарскихъ, котры власне были головною причиною уневаженія розсправы Решовоков; опобѣла будутъ акты отданіи прокуратуріи до зрѣбленія послѣднихъ внесковъ. — Зъ мѣсца злодѣяна жадають докладныхъ илѣвѣвъ ситуаційныхъ, котры однакъ еще не насѣли до Кракова.

— Помарь въ Яотрубичахъ. Въ день Воздвиженія ч. Креста выбухъ огонь въ селѣ Яотрубичахъ въ повѣтѣ сокальскомъ, котрый знищивъ цѣле майно 13 господарямъ; шкода выносить до 12.000 зр. а лишъ 3 господарѣ были обезпеченіи. Огонь повставъ заразъ зъ вечера около 9 години и бувъ здася подложенъ. Людей богато пошло на праздникъ въ сусѣдне село, а збѣтавшіи уже спали. Воздухъ бувъ тихій, тожъ и небоуо большого нещастія, а треба знати, що наше село такъ густо будынками заставлене, що по отрѣхахъ будынкѣвъ можна майже цѣле перейти. Гдѣкотры поприходивали зъ празнику та вже не видѣли больше своего обѣйствя. А на другій день сусѣды погорбѣвшихъ, не зважаючи на то, що огонь ще курився подъ бокомъ, пошли зновъ попразненъ закончити та опасеня зъ киличка досагнути, бо такы горѣвкы любяты. Мають такожъ той „файный“ звывай, що въ часѣ весѣля несутъ дарунки арендарамъ...

— Въ селѣ Поточанахъ, повѣта бережаньского, повѣсився минушой середи въ своѣй отодолѣ господарь Тома Мединскій, великій пѣница, стратившій на горѣвкы цѣле господарство; за лѣтру горѣвки дававъ жидови четвертку збѣжа. Два разы сего року вже перешкодили люде ему цѣлѣстися и ажъ за третимъ разомъ ему тоя удалося.

(Б) Вартѣсть росіейскихъ инсигній короны. Велика росіейска корона цѣсарска мае вартѣсть 3 миліонѣвъ, мала вартуе 500.000 рублѣвъ. Скиптръ оздоблений однимъ зъ наибольшихъ въ свѣтѣ бриллитѣвъ (ваги 1943/4 карат, а великости голубячого ялца). Кольцо служивъ той діамантъ за око индійскому божицу Брамѣ; одинъ Французъ укравъ его и давъ въ даръ шахови Надирови; по замордованю шаха прійшовъ бриллитъ въ посѣданье армянина Шафраса, котрый купивъ его въ Багдадѣ за 50.000 пѣстрѣвъ. Отъ него купила цѣсарва Екатерина II зъ иншими драгоценностями въ роцѣ 1772 за 450.000 рублѣвъ.

— (Дробній вѣсти). Цѣсаръ удѣливъ громадѣ Хлопятинъ въ повѣтѣ сокальскомъ 200 зр. запомоги на будову школы. — Министерство торговлѣ отдало желѣзницѣ Альбрехта зарядъ руху на желѣзницяхъ наддѣстриянской и тарновско-лелювской. — Учителями гимн. именованіи: Жигмонъ Кунстманъ при гимн. въ Дрогобычи; Людвикъ Козакевичъ при гимн. въ Золочевѣ; — Учителями школѣ етатовихъ именованіи: Левъ Решовскій въ Галеновѣ, Іосифъ Богущъ въ Сташкѣвцѣ, Ів. Марущакъ въ Подгайцахъ, Михайло Кичакъ въ Тылявѣ, Францъ Томека въ Лукахъ дольшнихъ и Павлина Поспичиль учителькою въ Стрѣлковцяхъ. — Въ Перемишлѣ завязалося товариство учителей школѣ высшихъ. До товариства приступили профессора гимназій, учительской семинарій и богословія. Предсѣдателемъ выбранъ Горватъ, заступникомъ Тиховичъ. Цѣсаръ затвердивъ въ выборѣ п. Володислава Чайковского на вице-презеса Рады повѣтовой въ Бучачи. — Леопольда Бельдовского, концептowego практиканта наместничества перенесено зъ Рава до Бжеска, а Казимира Высоцкого, конц. пр. зѣ Львова до Рава.

— Выдѣлъ Товариства Бурсы св. Іоана Крестителя въ Дрогобычи запрошуе въсѣхъ Пчт. Членѣвъ и въсѣхъ П. Т., хотячихъ вступити въ тожѣ товариство на загальный зборъ, котрый отбудеся дня 1 надолѣста (н. с.) въ четвертъ о год. 2 по полудни въ монастыри оо. Васильянъ на І поверѣ. Порядокъ дневный буде: 1) Отчитанье протоколу зъ послѣднего загального збору, 2) Справозданье секретаря о станѣ товариства, 3) Справженье рахункѣвъ, 4) Выборъ нового предсѣдателя и выдѣлу, 5) Предложеня поодинокихъ членѣвъ. — Дрогобычъ, дня 1 (13) жовтня 1883. — А. Торонскій, предсѣдатель.

Вѣсти епархіяльній.
Зъ Епархіи Перемиской.

Испытыви конкурсовому на дняхъ 16 17 и 18 жовтня с. р. поддалася слѣдуючій кандидаты: Гр. Васильевичъ, Мих. Ваць, Гавр. Гнатишакъ, Іос. Котецкій, Сильв. Коштыянский, Ів. Ильничій, Іос. Ломничій, Іос. Мащакъ, Вас. Метъкъ, Ю. Меяничскій, Ів. Парыловичъ, Ів. Решетельо, Никита Юзефовичъ.

Презенту получили: оо. 1) Сильв. Стецякъ на парохію Камѣнка-Старесело, 2) Викторъ Сиротинскій на парохію Камѣнка нова 3) Теофилъ Глушкевичъ на парохію Гошѣвъ.

Сотрудничство получили: оо. Евгенийъ Горничій въ Броници дек. мокряньского, Іоанъ Крыничій въ Новѣмъ селѣ дек. куликѣвского, Нико-

лай Колтуновичъ въ Комарѣ, — Игнатій Малыхъ введений въ сотрудицтво парохіи въ Сосниці.

НАУКА, ШТУКА И ЛИТЕРАТУРА.

— „Про грѣмъ та блискавку“. Подъ сѣмъ заголовкомъ появилася трудомъ Чайченка въ Харьковѣ нова книжочка для народа. Не ма у насъ сѣи книжочки подъ рукою, тожъ не можемо нічого власного сказати про еи содержанье, повторимо лишъ за кievскою „Зарею“, що авторъ сѣи книжочки подавши елементарній понятія о электрицѣ и спомнувши о Франклинѣ поясненя помыа грома и блискавки, урядженье и значенье громоводѣвъ и т. д.

— „Характеристика Шевченка“ написана С. Н. Кулякомъ выиде сѣмъ диями зъ печати въ Киевѣ. Часть той характеристики была вже печатана въ кievской „Зарѣ“ въ осени минушого року.

Господарство, торговля и промыслъ.

— Отдѣлъ Струсѣвско-Минауинецкій галицкаго товариства пчѣльничо-огородничого устройвъ въ дняхъ 28—30. вересня с. р. въ Струсѣвѣ выставу поучающую. Выстава тая, якъ на отдѣлову выпала дуже добре, бо взяло въ нѣй удѣлъ 93 выставцѣвъ зъ въсѣхъ станѣвъ, а переважно селянъ, маломѣщанъ и учителей народныхъ. Открытие выставки наступило дня 28. о 10бій годинѣ передъ полуднемъ по отправленыхъ богослуженяхъ въ церквѣ и костелѣ, при отголосѣ досыть доброй музыки, зложеной зъ 8. струсѣвскихъ мѣщанъ въ обширній школярни гр. Володимира Баворовского. Школярни була дуже красно приодоблена а на столахъ поодѣ стѣны и посерединѣ были розложеніи прекрасній оказы овоцѣвъ всякого рода, ярины, цвѣтѣвъ, насѣна, меду, воску и рѣжній выробы овоцѣвъ и медовіи; на дворѣ школки деревцѣвъ и живій пчолы зъ за кѣлька миль сироважной. Тую выставу звидѣло въ трехъ дняхъ 1160 обѣвъ, чи за оплатою, чи даромъ; крѣмъ дѣтей мѣсцевой школы зъ учительни, звидѣли выставу такожъ дѣти зъ Надуской школы зъ учителемъ. Въ надзорѣ удѣлено крѣмъ 15 зр. жертвованыхъ гр. Викторомъ Баворовскимъ зъ Мишковичъ, ще 1. дипломъ почетный; 8 медалѣвъ срѣбряныхъ; 9 медалѣвъ бронзовыхъ и 17 листѣвъ похвальныхъ. Дня 29. вересня отбувоя въ будинку школьному въ Струсѣвѣ загальный зборъ членѣвъ гал. товариства пчѣльничо-огородничого, числячого 20 отдѣловъ въ цѣлой Галичинѣ розкиненыхъ, котрого то товариства головою сѣтъ проф. Дрѣъ Теоф. Цѣсельскій, на котрымъ явилося 120 членѣвъ, предсѣдавъ гр. Володимиръ Баворовскій. Межи иншимъ ухвалено, чтобы центральній Зарядъ товариства занявоя устроенымъ выставы краевой огородничо-пчѣльничой въ р. 1884 въ Тернополи. А. Р.

— На памятникъ бл. п. Володимира Барвѣньского зложия хв. Рада повѣтова въ Перемишлянахъ 25 зр. зъ розпродажи 1 прим. „Скошеного Цѣфта“ 1 зр. — разомъ съ попередними: 1094 зр. 88 кр.

— На фондѣ стипендіий имени Вол. Барвѣньского: Приходъ зъ вечера музыкально-декламаторского урядженого рускими туристами въ Коломыѣ 50 зр.; п. Теодоръ Николайчукъ учитель гимн. въ Новогородѣ Сѣверекѣмъ 1 зр. 17 кр.; зъ розпродажи 1 прим. „Безталанне сватанье“ 80 кр.; разомъ зъ попередними: 691 зр. 76 кр.

— На Руску Бурю въ Коломыѣ жертвовали: Вп. К. снѣяхъ лицию, серию и вересню с. р. 1) въ мѣ. Шпайло ц. к. адюнктъ судъ въ Борщевѣ 2 зр.; 2) складка на празнику въ Князьовѣ 3 зр. 39 кр.; 3) о. М. Левничій зъ обертыва 1 зр.; 4) складка на празнику въ Надвѣрній и отъ о. Кришельничого 8 зр. 35 кр.; 5) складка на празнику въ Березѣвъ 2 зр.; 6) складка на отпустѣ въ Должшѣвъ 1 зр. 31 кр.; 7) складка на празнику въ Перерѣвъ 2 зр. 75 кр.; 8) о. Кобрыйскій зъ Раковѣа 1 зр.; 9) о. П. Ступницкій зъ Ясенева 1 зр.; 10) о. Т. Бурчинскій зъ Олѣва 1 зр. 10 кр.; 11) о. Р. Литвиновичъ зъ Серафинецъ 60 кр.; 12) о. Макогонскій зъ Городенки 50 кр.; 13) о. С. Бурнадъ зъ Городенки 30 кр.; 14) о. А. Церквичъ зъ Торговицъ 1 зр.; 15) о. И. Стрыйскій съ Топоровецъ 50 кр.; 16) о. Козловскій зъ Стрѣльчѣа 50 кр.; 17) о. К. Петровскій зъ Городенцѣвъ 50 кр.; 18) о. Валицкій зъ Поточискъ 50 кр.; 19) о. И. Головацкій зъ Чернятина 1 зр.; 20) о. И. Жуковскій зъ Глушкова 50 кр.; 21) складка на празнику въ Вербѣжи 6 зр. 31 кр.; 22) складка на празнику въ Целявѣ 1 зр. 22 кр.; 23) о. И. Озаркевичъ, келомыйскій посолъ до рады державной 5 зр.; 24) хв. Братого церковне зъ Черемхова 1 зр. 60 кр.; 25) о. З. Шмигельскій зъ Валинецъ 4 корцѣ бараболь и 20 бохонцѣвъ хлѣба, 26) зъ доплатъ за нитомцѣвъ въ І-омъ курсѣ вилынуло 85 зр. — За всѣ тѣ датки складае Зарядъ Бурсы ВП. Добродѣямъ убогой руской молодѣжи прилюдно подакы, поручаючи и на будуще сю убогу и потрібну народно-руску инстицію ласкавоіи паматы ВП. Патріотѣвъ.

Переписка Редакціи и Администраціи.

Вп. Ем. Смотричъ пвѣсць церкв. въ Зеленой. Книжочки Гамилѣвъ подѣ сѣбнымъ заголовкомъ „Земля и люде въ Россіи“ получить можно въ „княжкомъ Магазиноѣ Л. В. Ильничкого въ Киевѣ, на Крещатику“. Всѣ доси выйшовшій чотыри выпуски коштують 40 копѣекъ. У насъ въ Галичинѣ тыхъ книжочекъ на складѣ, о сколько намъ звѣстно, нѣгде нема.

Всч. С. Н. въ Ковалевѣ: До кѣнца року еще 2 зр. — Вп. П. Д. въ Усто еп.: До кѣнца

року еще 1 зр., 22 липня приолали Вы 2 зр. а не 3 зр. Вп. М. К. въ Залѣсцяхъ: До кѣнца року еще 1 зр.

Конкурсъ

На уряджанье русскихъ драматическихъ представлень. Выдѣлъ „Руской Бесѣды“ у Львовѣ, намярючи якъ дотеперь такъ и на будучность займатисъ справами руского народного театру, вызвае въсѣхъ желающихъ за сѣбывудѣломъ и подмогую згаданого Выдѣлу уряджувати отъ 1. сѣчня 1884 до 31. грудня 1884 у Львовѣ и поза Львовомъ въ Галичинѣ рускій драматичній представлень, чтобы въ сѣмъ дѣлѣ свои оферты Выдѣлови „Руской Бесѣды“ у Львовѣ (ул. Скарбѣвска, ч. 2 І. поверхъ) найпознѣйше до дня 30. лат. надолѣста сего року надѣслали.

Въ той офертѣ мають бути означеніи: 1) Имя крестне и родове и вѣстце пробуваня оферента; 2) число представлень, котры онъ въ прирѣженю въ означенѣмъ часѣ (отъ 1. сѣчня до 31. грудня 1884 р.) намярѣ урядити, съ прирѣткою, кѣлька зъ тыхъ представлень мае принасти на Львовѣ, и съ выказомъ силъ артистичныхъ, при якихъ представленья отбувалибыся, а такожъ и репертоару, який оферентъ посьбае; 3) подмога, якои оферентъ отъ „Руской Бесѣды“ жадае. Поодинокій точки контракту означатся познѣйше межы Выдѣломъ а оферентомъ, котрого оферта буде принятоу.

Прочій рускій газеты просимо о ласкаве повторенья сего конкурсу.

У Львовѣ, дня 17. жовтня 1883.
Др. К. Сушкевичъ, Г. Цѣсельскій,
голова. (1—3) членъ Выдѣлу.

Курсъ львовскій зъ дня 21. я. жовтня 1883.

	платитъ ждають	
	австр. валютою	р. кр.
1. Акціи за штуку.		
Жельз. Кар. Людв. по 200 р.	285	288 50
Львов.-черн.-яе. по 200 р.	166 75	168 75
Банку гин. галиц. по 200 р.	288	293
2. Листы заст. за 100 р.		
Общ. кредит. галиц. по 5% ав.	98 75	99 75
" " " " по 4% ав.	89 50	90 50
" " " " по 5% ав. период.	98 75	99 75
Банку гин. галиц. 6% ав.	101 60	102 60
Листы дов. гал. рут. банку п. 6%	100	101 50
3. Листы дожилий за 100 р.		
Общ. роль. кред. Завед. для Гал. в Буков. 6% лосов. въ 15 лѣтъ	—	—
4. Облиги за 100 р.		
Индоминици галиц. 5% м. к.	98 45	99 45
Облиги коммунальн Гал. банку рутен. 6%	95	98
Почтачки кр. зъ р. 1873 по 6%	101 50	102 50
5. Льсы мѣста Кракова	18	20
" " Станиславова	22	24
6. Монеты.		
Дукатъ голландскій	5 63	5 73
" " австрійскій	5 65	5 75
Наполеондоръ	9 48	9 58
Швейцарскій	9 79	9 89
Рубль росіейскій срѣбный	1 54	1 64
" " паперовый	1 16 1/4	1 18 1/4
100 марокъ вѣмецкихъ	58 60	59 25
Серебро	—	—

безъ телуцого купл. безъ куплю

Въ великой сали „Народного Дому“
РУССКІЙ НАРОДНЫЙ ТЕАТРЪ
пѣдъ зарядомъ И. Биберевича и И. Грыневича.
Вѣ Второкъ дня 11 (23) жовтня 1883.
ВЕРХОВИЦЪ
Народна драма въ 5 актахъ зъ сѣвами и танцами въ польского О. Корженьского.
(Режисеръ И. Грыневичій.)
О сѣбы:

- Антосъ Ревизорчукъ молод. гуцуль. И. Биберевичъ
- Марта его мати А. Ташька
- Паравл его судженя И. Биберевичъ
- Максимъ Тихончукъ, вуй Паравл И. Грыневичій
- Прокѣвъ, стрѣлецъ рядовой И. Грыневичій
- Ана, его жѣнка И. Стеураковъ
- Гершко аренд. въ мѣст. коло Львова О. Осиповичъ
- Фельдфебель В. Рѣпешій
- Мандатаръ въ селѣ Жабію С. Стеуракъ
- Комисаръ циркулярный зъ Кутѣвъ О. Осиповичъ
- Опришокъ І. И. Карпачевскій
- Опришокъ П. И. Новичій
- Дѣвчина І. И. Душа
- Дѣвчина ІІ. П. Демковичъ
- Старый Гуцуль И. Попель
- Гуцулы старіи и молодіи рѣжного пола Опришокъ, жовнѣръ, стрѣльцѣ.

Дѣся въ Карпатахъ межы селомъ Жабіе а угорскомъ границею надъ Черемошемъ въ першій половинѣ 19 стол.

Въ Четвертъ 13. (25) жовтня 1883.
Въ першій разъ:
НАСТАСЯ
драма въ 5 дѣяхъ а 8 отелонахъ, основана на переказѣ исторіи галицкой Руси зъ другой половини 12-ого вѣк. Дѣйства зъ надъ Серета. Музыка М. Вербицкаго.
(Режисеръ И. Грыневичій.)
О сѣбы:

- Ярославъ Осмомыслъ, князь галицкій И. Биберевичъ
- Ольга, его жѣнка, сестра Андрея Боголюбского князя московского И. Стеураковъ
- Володимиръ, ихъ сынъ И. Подлашскій
- Святлопѣкъ, братъ Ольги И. Грыневичій
- Чагарѣвъ, бояринъ О. Осиповичъ
- Марта, его жѣнка А. Ташька
- Настася, ихъ донька И. Биберевичъ
- Парана, подруга Настася И. Попель
- Дмитро, повѣрникъ князя Ярослава И. Попель
- Петро, молодой мѣщанинъ В. Рѣпешій
- Сторожъ ночный И. Карпачевскій
- Баба жебруча А. Ташька
- Кѣвскій посолъ С. Стеуракъ
- Володимирскій посолъ И. Котовъ
- Краковскій посолъ М. Вишникій
- Угорскій посолъ И. Явочевскій
- Старикъ В. Цѣсельскій

Бояре, Мѣшаве, товаришъ Володимира, суити, карѣт — Дѣся въ Галичинѣ въ 12-омъ вѣкѣ.
Нова выставка и гардероба
Цѣны мѣсць: Фотель 1 зр., крѣсло въ першихъ 4-хъ рядахъ 80 кр., въ дальшихъ рядахъ 60 кр., партеръ 40 кр., партеръ 25 кр., галерія 20 кр.
Выдѣловъ достати можна въ торговлѣ п. Диметъ въ ринку и въ комнатахъ товариства „Руска Бесѣда“, улица Скарбѣвска Ч. 2., а вечеромъ отъ години 5-той при выдѣ.

Початокъ точно о годинѣ 7-ой.

Свѣчи церковній
чистый, безъ домѣшки земного воску и другого оуррогату поручае
ТОРГОВЛЯ
Кароля Балабана
подѣ Золотымъ Когутомъ ул. Галицка ч 396.
Штуки по 2 ф., 1 1/2 ф., 1 ф., 3/4 ф. и 1/4 ф., по 54 кр. за фунтъ.
Продаючи толькы добрый товаръ оголошую якъ найприступнѣйшій цѣны и запрошую для того Вп. Кляръ справяджувати свѣчи лишъ въ мои торговлѣ. (15—?)

Акушерка
котра черезъ 10 лѣтъ выкопувала свою практику въ Тернопольскомъ округѣ, въ Качанѣвъ, теперь замешкала въ Золочевѣ въ домѣ подѣ ч. 262 на противъ Рады повѣтовой, поручае свои услуги Вп. Панямъ и заявляе, що на ласкаве завѣзанье готова въ каждой порѣ нести свои услуги.
(3—3) **К. Навельска.**

Гѣдне уваги.
Каву, рижъ, оолонину, смалець, повила, сливки сухія, сливовицю, вино и т. д. высылаю въ найлѣпшихъ родахъ и по найприступнѣйшій цѣнѣ и лишъ первостепенный товары, котры на олучай невподобы пріймаю назадъ безъ всякихъ выдаткѣвъ.
4 8/10 кильо Кавы чѣльной отъ 5 зр. 70 кр. — 8 зр.
4 1/2 " " Гербаты самой переди. отъ 2 зр. 75 кр. — 8 зр.
4 1/2 " " Вынограду французского 2 зр. 50 кр.
4 1/2 " " Повилъ найлѣпшихъ 1 зр. 75 кр.
4 8/10 " " Сливковъ сушеныхъ 1 зр. 90 кр.
4 2/16 — 4 8/10 к. солонины або смалець 3 зр. 90 кр. — 4 15 кр.
4 литры правдивой сливовицѣ 4 зр. 25 кр.
4 " аракъ Cuba 4 зр. — кр.
5 кильо огѣрковѣвъ або наприкъ въ отѣ 1 70 кр. — 1 90 кр.
4 1/10 кильо меду самого найлѣпшого 2 зр. 80 кр.
Цыники высылаю франко.
Тома Гуровичъ
Будапештъ VII. Königsgasse Nr. 23.
2—5

!! Новѣсть !!
Рускій бумки на лѣтовѣмъ паперѣ и ковертахъ за 100 штукъ друковѣвъ 35 кр. за 50 штукъ друковѣвъ 25 кр.
Билеты гратуляцїи рускїи отъ нацимаи: „Многая лѣта“ „Поздоровляю съ днемъ ягела“ „Всего добра“ „Въ день нового года“ и т. п., бѣлы отъ 2р. кольоровїи съ окрасами до 1 зр. а въ великомъ выборѣ поручае: **К. М. Вознякъ во Львовѣ ул. Орменьска ч. 6.** (напротивъ „Народного Дому“.)
„Въ оборонѣ чести“ повѣсть Г. Раймунда въ трехъ частяхъ. Цѣна 2 зр. 50 кр., съ пересылкою 2 зр. 70 кр. (Повѣсть тая стоить въ оригиналѣ нѣмецкомъ 8 зр. 40 кр.)
Дѣстати можна въ Администраціи „Дѣла“.

Выключно
лишь у мене можна набути:
Фильцовѣ непроманяльнѣ обуюе. Чоботы до польованя. Дамскїи и мужскїи чоботки.
Тонку сѣкуру до обшиваня.
Чорній фильцовїи фелѣи на подшыву: лѣтъ также:
Капелюхи фильцовїи.
Цылиндры.
Шпареи-олаце найновѣйшого фасоту.
Цѣны дуже умѣренїи.
Замовлюи зъ провинціи заложити въ якъ найкоротшіймъ часѣ.
Поручаючи ласкавоіи увагъ П. Т. Публики остаю съ пошляемъ
Антоній Кожеложекъ
Рывокъ ч. 29, переходя къамоня зъ Ербара, напротивъ до. Бузидѣвъ. (4-6)